

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

Πάτρα 27 Φεβρουαρίου 2013

Αριθ.Πρωτ.: 44481/211

Ταχ.Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
& Αμερικής - 264 41 ΠΑΤΡΑ
Τηλέφωνο :2613-613536
Πληροφορίες: Β.Μολφέση
FAX : 2613-613538
e-mail: grammateia.ps.pde@pde.gov.gr

ΠΡΟΣ : 1. Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη
Περιβάλλοντος & Υποδομών
κ. Νικολάου Υφαντή

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Περιφερειάρχη
2. Εκτελεστική Γραμματέα
Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας

ΘΕΜΑ : Διαβίβαση της αριθμ. **18/25-02-2013** απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου

ΣΧΕΤ: Η αρ.πρωτ. 283436/2556/18-2-2013 εισήγηση του Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος & Υποδομών κ. Νικολάου Υφαντή

Σας διαβιβάζουμε την υπ. αριθμ. **18/25-02-2013** απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου Διαχείρισης της Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού (Υδατικού Διαμερίσματος) Βόρειας Πελοποννήσου» και παρακαλούμε για τις περαιτέρω δικές σας ενέργειες.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΠΕΤΑΣ

Ακολουθεί απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**5^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 5^ο

Στην Πάτρα σήμερα στις 25-02-2013, ημέρα Δευτέρα και ώρα 16.00' στην αίθουσα του πρώην Εργοστασίου «Λαδόπουλος» (Ακτή Δυμαίων 50) προσήλθε σε Συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. υπ' αριθ. 46004/227/19-02-2013 γραπτή πρόσκληση του Προέδρου του η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθρ.167 παρ. 2).

Στη Συνεδρίαση παρευρέθησαν επί του συνόλου πενήντα ένα (51) μελών, τα παρακάτω μέλη :

- 1) Καρπέτας Κωνσταντίνος-Πρόεδρος , 2) Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης – Αντιπρόεδρος,
- 3) Παπακωνσταντίνου Κων/νος– Γραμματέας,
- 4)Αγγελόπουλος Γεώργιος , 5) Αθανασόπουλος Γεώργιος, 6) Αυγέρης Σάββας, 7)Αχιλλεόπουλος Πέτρος, 8)Βάλαρης Δημήτριος, 9)Γαρουφαλής Νικόλαος, 10)Γεωργιόπουλος Γεώργιος, 11)Δεσύλλας Δημήτριος, 12)Δουγένης Δημήτριος, 13)Ζαχαροπούλου-Στούμπου Αδαμαντία, 14)Καραθανασόπουλος Νικόλαος, 15) Καρανίκας Κωνσταντίνος, 16)Καραπάνος Γεώργιος, 17)Κάτρης Γεώργιος, 18) Κελεπούρης Ανδρέας, 19)Κοκκαλιάρη-Λάσκαρη Νικολέττα, 20)Κωνσταντοπούλου Αναστασία,

21)Λύχρος Ιωάννης, 22)Μαρίνος Ανδρέας, 23)Μαυρόγιαννης Διονύσιος, 24)Μητρόπουλος Ανδρέας, 25)Μιχαλόπουλος Νικόλαος , 26)Μπαλκάμος Ευγένιος, 27)Μπουγάς Κων/νος, 28)Μπουχάγιερ Αριστείδης, 29) Ντάτσικα Γεωργία, 30)Παπαναστασίου Γεώργιος, 31)Παππάς Γεώργιος, 32)Πετρόπουλος Αθανάσιος, 33)Πετρόπουλος Χρήστος, 34)Πλαστήρα-Σπανού Ειρήνη, 35) Πλατανιάς Παναγιώτης, 36)Πυλαρινός Νικόλαος, 37)Σκαρμούτσος Γεώργιος, 38)Σκαρτσιάρης Ανδρέας, 39)Σολτάτος Γεώργιος, 40) Σταρακά Χριστίνα, 41)Σταυρόπουλος Χρήστος, 42)Στούπας Παναγιώτης, 43)Τσάνης Νικόλαος, 44)Τσόγκας Γεώργιος, 45)Υφαντής Νικόλαος, 46)Φαρμάκης Νεκτάριος , 47) Φεσσιάν Γεράσιμος, 48)Φωτόπουλος Τρύφων, 49)Χριστογιάννης Γεώργιος, 50)Χριστοδουλόπουλος Χρήστος.

Στη συνεδρίαση δεν προσήλθε καίτοι προσκλήθηκε το μέλος του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Σταθακόπουλος Ευστάθιος.

Στη συνεδρίαση παρευρέθησαν: Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολος Κατσιφάρας ,οι κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλ/νίας κ. Αντωνόπουλος Βασίλειος, Αχαΐας κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος, και Ηλείας κ.Χαράλαμπος Καφύρας, ο κ.Ιερόθεος Ζαχαρίας Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας, εκπρόσωποι αγροτικών συλλόγων της Π.Δ.Ε, υπηρεσιακοί παράγοντες, πολίτες και δημοσιογράφοι.

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θεοδωροπούλου Δήμητρα και Μολφέση Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος εισάγει προς συζήτηση το 3^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο : «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου Διαχείρισης της Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού (Υδατικού Διαμερίσματος) Βόρειας Πελοποννήσου».

Το εν λόγω θέμα εισηγείται ο Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος & Υποδομών κ.Νικόλαος Υφαντής , που αναφέρεται στην αρ. πρωτ. 283436/2556/18-2-2013 γραπτή εισήγησή του, ως εξής:

«Η κατατιθέμενη προς γνωμοδότηση μελέτη αποτελεί τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ01), όπως αυτό καταρτίζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν.3199/2003 και του ΠΔ 51/2007. Το **Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου** (ΥΔ 01) αποτελεί ένα από τα δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Νόμο 1739/1987 (ΦΕΚ 201/Α/20 - 11 - 1987).

Τα Σχέδια Διαχείρισης καταγράφουν την υφιστάμενη κατάσταση των υδάτων, θέτουν τους στόχους για την κατάστασή τους ως το τέλος του 2015 και καθορίζουν τα Προγράμματα Μέτρων για την επίτευξη των στόχων αυτών. Στα Σχέδια περιλαμβάνεται και ανάλυση του κόστους του νερού στην κάθε κατηγορία χρηστών κατά περιοχή. Τα Προγράμματα Μέτρων, περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για:

- την βελτίωση της ποιότητας των επιφανειακών νερών (ποταμών, λιμνών, εκβολών και παράκτιων νερών), και
- την εξασφάλιση της επάρκειας και την βελτίωση της ποιότητας των υπόγειων νερών, και
- την προστασία των χερσαίων οικοσυστημάτων και βιοτόπων σε ότι αφορά τις ανάγκες τους σε νερό.

Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στο κοινό όφελος με τη βέλτιστη δυνατή σύνθεση των απόψεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων

Όπως όλοι γνωρίζουμε, στα πλαίσια εφαρμογής της Κοινοτικής Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τα νερά στη χώρα μας, εκπονούνται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ τα Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Πόρων ανά Υδατικό Διαμέρισμα με χρονικό ορίζοντα εφαρμογής το 2015 οπότε και θα πρέπει να έχει επιτευχθεί η «καλή κατάσταση» για όλα τα επιφανειακά και υπόγεια νερά των Υδατικών Διαμερισμάτων σε επίπεδο λεκάνης απορροής ποταμού

Η Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά ή αλλιώς Οδηγία 2000/60/ΕΚ, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 22 Δεκεμβρίου 2000, προτείνει νέους, αποτελεσματικότερους τρόπους προστασίας του υδατικού περιβάλλοντος των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι στόχοι κλειδιά της Οδηγίας αντιπροσωπεύουν μια **ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση του νερού, για την προστασία και αναβάθμιση όλων των υδατινών σωμάτων** (εσωτερικών επιφανειακών, μεταβατικών, παράκτιων και υπόγειων).

Ο βασικός στόχος της Οδηγίας είναι η υλοποίηση από **τα κράτη μέλη του συνόλου των δράσεων και των ενεργειών ώστε το 2015:**

1. **Να επιτύχουν την «καλή κατάσταση» του επιφανειακού υδατικού δυναμικού** (οικολογική και χημική) και του υπόγειου υδατικού δυναμικού (χημική και ποσοτική).
2. **Να εμποδίσουν την υποβάθμιση εκείνων των υδατινών σωμάτων των οποίων η κατάσταση χαρακτηρίζεται ήδη ως καλή.**

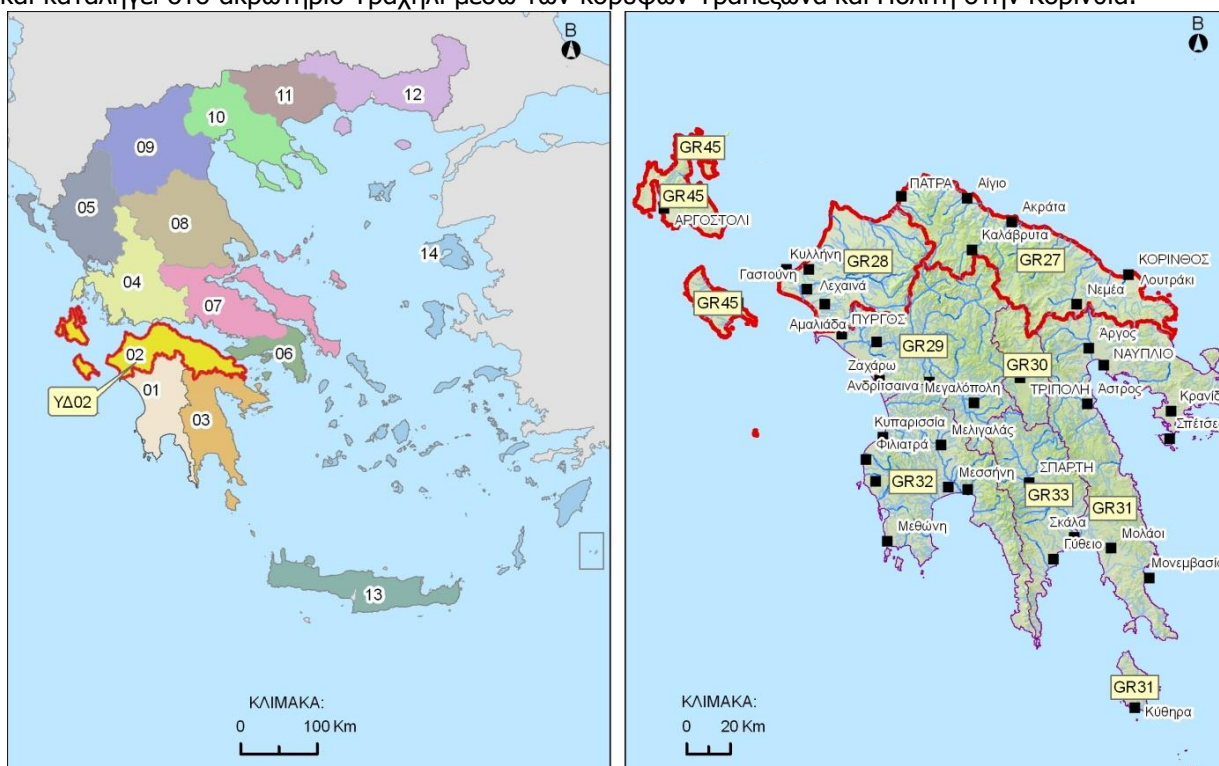
Εργαλείο εφαρμογής της Οδηγίας και πυρήνας επίτευξης των ανωτέρω στόχων είναι η σύνταξη και εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης σε κάθε Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού.

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ Υ.Δ. ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Το **Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (ΥΔ 02)** αποτελεί ένα από τα δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Νόμο 1739/1987 (ΦΕΚ201/Α/20-11-1987).

Το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου εκτείνεται γεωγραφικά στη βόρεια Πελοπόννησο. Εντός των ορίων του βρίσκονται, επίσης, τα νησιά Κεφαλονιά, Ιθάκη και Ζάκυνθος. Στα νότια, συνορεύει με τα Υδατικά Διαμερίσματα Δυτικής και Ανατολικής Πελοποννήσου (ΥΔ 01 και 03 αντίστοιχα).

Η συνολική έκταση του Διαμερίσματος είναι 7.397χλμ². Από διοικητικής άποψης, σε αυτή την έκταση περιλαμβάνονται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, οι Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας, Κορινθίας, Αχαΐας, Ηλείας, Κεφαλληνίας, Ιθάκης και Ζακύνθου. Το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου οριοθετείται στο χερσαίο τμήμα του από τον υδροκρίτη που ξεκινά από το ακρωτήριο Κατάκωλο, συνεχίζει στους ορεινούς όγκους Φολόη, Λάμπεια, Ερύμανθο, Αροάνεια, στο υψίπεδο Καλαβρύτων, στο νότιο όριο της κλειστής λεκάνης Φενεού, στους ορεινούς όγκους του Ολιγύρτου, Λύρκειου και Ονειών, και καταλήγει στο ακρωτήριο Τραχήλι μέσω των κορυφών Τραπεζώνα και Πολίτη στην Κορινθία.

Οι Λεκάνες Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (GR27), Πείρου – Βέργα – Πηνειού (GR28) και Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου (GR45) συγκροτούν το εν λόγω Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (ΥΔ 02), σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 706/2010 (ΦΕΚ 1383/Β/2-9-10) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων.

Πίνακας 1-1. Λεκάνες Απορροής υπαγόμενες στο Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου

Λεκάνη Απορροής	Κωδικός	Έκταση (χλμ ²)
Ρεμάτων Παραλίας Βορ. Πελοποννήσου	GR27	3.685
Πείρου – Βέργα – Πηνειού	GR28	2.423
Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου	GR45	1.289

Η **Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Βορ. Πελοποννήσου (GR27)** βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της Πελοποννήσου. Στα νότια της βρίσκονται οι Λεκάνες Απορροής Ρεμάτων Αργολικού Κόλπου (GR31) και Οροπεδίου Τρίπολης (GR30) του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Πελοποννήσου (ΥΔ 03) καθώς και η Λεκάνη Απορροής Αλφειού (GR29) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ 01) ενώ στα δυτικά της βρίσκεται η Λεκάνη Απορροής Πείρου – Βέργα – Πηνειού (GR28). Η έκταση της Λεκάνης Απορροής των Ρεμάτων Παραλίας Βορ. Πελοποννήσου είναι 3.685χλμ². Η εν λόγω λεκάνη εκτείνεται στις Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας, Κορινθίας και Αχαΐας. Τα γεωγραφικά όρια της περιοχής είναι στα δυτικά οι ορεινοί όγκοι των Δήμων Πατρέων και Ερυμάνθου (δυτικά του Παναχαϊκού όρους), στα νότια ο ορογραφικός άξονας Ερύμανθος – Χελμός (Αροάνεια) – Ολίγυρτος – Λύρκειο – Ονείων – Τραπεζώνα, στα ανατολικά ο Σαρωνικός Κόλπος και στα βόρεια ο Κορινθιακός Κόλπος.

Η **Λεκάνη Απορροής Πείρου – Βέργα – Πηνειού (GR28)** βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου. Στα ανατολικά της βρίσκεται η Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Βορ. Πελοποννήσου (GR27) ενώ στα νότια και νοτιοανατολικά της βρίσκεται η Λεκάνη Απορροής Αλφειού (GR29) του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ 01). Η έκταση της Λεκάνης Απορροής Πείρου Βέργα – Πηνειού είναι 2.423χλμ². Η υπό εξέταση Λεκάνη εκτείνεται στις Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας και Ηλείας. Τα γεωγραφικά όρια της περιοχής είναι στα ανατολικά οι ορεινοί όγκοι των Δήμων Πατρέων και Ερυμάνθου (δυτικά του Παναχαϊκού όρους), στα νότια οι ορεινοί όγκοι Φολόης, Λάμπειας και Ερυμάνθου, στα δυτικά ο πορθμός Ζακύνθου, στα βορειοδυτικά ο Κόλπος Κυλλήνης και στα βόρεια ο Πατραϊκός Κόλπος.

Η **Λεκάνη Απορροής Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου (GR45)** είναι νησιωτική. Βρίσκεται στο Ιόνιο πέλαγος και περιλαμβάνει τα ομώνυμα νησιά καθώς και τις νήσους Στροφάδες. Η έκταση της ΛΑΠ είναι 1.289χλμ² και αντιστοιχεί στις Περιφερειακές Ενότητες Κεφαλληνίας, Ιθάκης και Ζακύνθου.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η μελέτη του θέματος συντάχθηκε κατ' εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Οδηγίας – Πλαίσιο 2000/60 /ΕΚ για τη διαχείριση των υδάτων, η οποία καθορίζει τις αρχές και προτείνει τα μέτρα για τη προστασία και διατήρηση όλων των υδάτων (ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά, παράκτια και υπόγεια ύδατα) και η εφαρμογή της στοχεύει στην ολοκληρωμένη και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων.

Ο σκοπός της Οδηγίας είναι η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για τη προστασία και τη βελτίωση της κατάστασης όλων των κατηγοριών υδάτων (επιφανειακά, υπόγεια, παράκτια), το οποίο να:

- αποτρέπει τη περεταίρω επιδείνωση, να προστατεύει και να βελτιώνει τη κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων αλλά και των, εξαρτώμενων από αυτά, χερσαίων οικοσυστημάτων και οικοτόπων
- προωθεί τη βιώσιμη χρήση του νερού βάσει μακροπρόθεσμης προστασίας των διαθέσιμων υδατικών πόρων
- προωθεί την ενίσχυση της προστασίας και τη βελτίωση του υδάτινου περιβάλλοντος
- διασφαλίζει τη προοδευτική μείωση της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων
- συμβάλει στο μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασία

Για την επίτευξη του Σκοπού της η Οδηγία – Πλαίσιο απαιτεί την εκτέλεση πολυάριθμων προπαρασκευαστικών εργασιών, που οδηγούν στην υιοθέτηση Μέτρων, τα οποία εντάσσονται στο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και της εφαρμογής, **αναθεώρησης και ανανέωσης του σ' ένα εξαετή κύκλο.**

Ένα Σχέδιο Διαχείρισης είναι ένα έγγραφο στρατηγικού σχεδιασμού το οποίο αντιστοιχεί σε ένα Υδατικό Διαμέρισμα, που παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες και τις λειτουργικές οδηγίες για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των νερών εντός μιας λεκάνης απορροής ποταμού.

Το Σχέδιο Διαχείρισης καταγράφει την υφιστάμενη κατάσταση των υδάτων, θέτει τους στόχους για την κατάστασή τους στο τέλος του εξαετούς κύκλου και καθορίζει το Πρόγραμμα Μέτρων για την επίτευξη των στόχων αυτών. Οι βασικές λειτουργίες του Σχεδίου Διαχείρισης είναι:

1. να αποτελέσει ένα θεμελιώδη μηχανισμό μητρώων και τεκμηρίωσης για πληροφορίες που συγκεντρώνονται σύμφωνα με την Οδηγία
2. να συντονίσει το Πρόγραμμα Μέτρων με άλλα σχετικά προγράμματα που υλοποιούνται στην περιοχή, να χρησιμεύσει ως ο κεντρικός μηχανισμός αναφοράς της Αρμόδιας Αρχής της ΠΛΑΠ στην ΕΕ

Ως στρατηγικός στόχος του Σχεδίου Διαχείρισης ορίζεται «*η αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσης, η προστασία και η βελτίωση της κατάστασης των εσωτερικών επιφανειακών υδάτων, των παράκτιων και υπόγειων υδάτων καθώς και των αμέσως εξαρτώμενων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υγροτόπων*».

3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Το Σχέδιο Διαχείρισης των υδάτων αποτελεί τον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και περιλαμβάνει όλα τα βήματα και τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα αλλά και αυτές που προγραμματίζονται να γίνουν για τη πλήρη εφαρμογή της Οδηγίας και την επίτευξη των στόχων της.

Το παρόν Σχέδιο Διαχείρισης δίνει πληροφορίες για όλες τις κατηγορίες υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ01), καθορίζει τους περιβαλλοντικούς στόχους που πρέπει να επιτευχθούν σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο βαθμό και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να επιτευχθεί η καλή κατάσταση των υδάτων. Η μελέτη έχει αξιοποιήσει μεγάλο μέρος της διαθέσιμης πληροφορίας για τον εντοπισμό των σημείων που χρήζουν προσοχής και τη λήψη αντίστοιχων μέτρων διαχείρισης και προστασίας των νερών και τα στοιχεία της θα συμπληρώνονται δυναμικά από τα δεδομένα που θα προκύψουν από το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης των νερών.

Ως διαχειριστικό αντικείμενο της παρούσας μελέτης καθορίστηκαν τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου. Τα επιφανειακά ύδατα διακρίνονται σε επί μέρους κατηγορίες οι οποίες είναι:

- Ποταμοί
- Λίμνες
- Μεταβατικά ύδατα
- Παράκτια ύδατα

Τα ύδατα κάθε μιας από τις παραπάνω κατηγορίες διακρίνονται σε τμήματα που καλούνται υδάτινα σώματα (ΥΣ) με στόχο τον καθορισμό διακεκριμένων και σημαντικών στοιχείων τους και αποτελούν την ελάχιστη διαχειριστική μονάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας – Πλαίσιο. Τα στοιχεία αυτά ταξινομούνται ενιαία σε διαμορφούμενες κατηγορίες οικολογικής (υψηλή, μέτρια, καλή, ελλιπής ή κακή) και χημικής κατάστασης (καλή, κατώτερη της καλής) των υδάτων και αποτελούν τα υποκείμενα στη λήψη και στην εφαρμογή των διαχειριστικών μέτρων.

Το Σχέδιο Διαχείρισης του ΥΔ Δυτικής Πελοποννήσου αποτελεί θεσμικό κείμενο, άρα έχει χαρακτήρα δεσμευτικού πλαισίου για κάθε δραστηριότητα που έχει άμεση ή έμμεση σχέση με το νερό στο υδατικό διαμέρισμα.

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, το Σχέδιο Διαχείρισης υδάτων αποτελεί τον πυρήνα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και περιλαμβάνει όλα τα βήματα και τις ενέργειες που έχουν γίνει μέχρι τώρα αλλά και αυτές που προγραμματίζονται να γίνουν για την εφαρμογή της και την επίτευξη των στόχων που έχει θέσει. Το περιεχόμενο του Σχεδίου Διαχείρισης περιλαμβάνει τα εξής:

1. Γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών της Λεκάνης Απορροής Ποταμού (Υδατικού Διαμερίσματος)

2. Περίληψη σημαντικών πιέσεων και επιπτώσεων που ασκούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες και επηρεάζουν τη κατάσταση των επιφανειακών και υπογείων υδάτων
3. Προσδιορισμό προστατευόμενων περιοχών
4. Περιγραφή δικτύων παρακολούθησης
5. Καταλογοποίηση περιβαλλοντικών στόχων για τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα και για τις προστατευόμενες περιοχές
6. Περίληψη της οικονομικής ανάλυσης του ύδατος
7. Περίληψη προγράμματος μέτρων (βασικών και συμπληρωματικών)
8. Μητρώο τυχόν λεπτομερέστερων προγραμμάτων και σχεδίων διαχείρισης
9. Περίληψη μέτρων που λαμβάνονται για τη πληροφόρηση του κοινού και τη διαβούλευση
10. Κατάλογο αρμοδίων αρχών

5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Ο κύριος μηχανισμός για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας είναι η εφαρμογή του Προγράμματος Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων. **Βασικά μέτρα**, αποτελούν τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την προστασία των υδάτων και περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες:

- ✓ Μέτρα για εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων.
- ✓ Άλλες Κατηγορίες Βασικών Μέτρων.

Συμπληρωματικά μέτρα, στις περιπτώσεις όπου κρίνονται απαραίτητα για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν καθορισθεί.

Τα βασικά μέτρα, τα οποία αποτελούν και τις στοιχειώδεις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για τη προστασία των υδάτων περιλαμβάνουν δύο βασικές ομάδες:

I. Μέτρα για την εφαρμογή Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για τη προστασία των υδάτων

II. Άλλες κατηγορίες βασικών μέτρων

Τα μέτρα της πρώτης κατηγορίας ουσιαστικά αναφέρονται στη τήρηση των προβλέψεων των, σχετικών με τη προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος, Κοινοτικών Οδηγιών και είναι:

- 1) Προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση
- 2) Ύδατα κολύμβησης
- 3) Περιοχές Natura 2000
- 4) Πόσιμο νερό
- 5) Μεγάλα ατυχήματα (Seveso)
- 6) Περιβαλλοντικές επιπτώσεις από Έργα/Δραστηριότητες
- 7) Ιλύς σταθμών καθαρισμού
- 8) Επεξεργασία αστικών λυμάτων
- 9) Προϊόντα φυτοπροστασίας
- 10) Προϊόντα από νιτρορύπανση
- 11) Πρόληψη – Έλεγχος ρύπανσης

Οι Άλλες Κατηγορίες Βασικών μέτρων σχετίζονται με τις βασικές αρχές της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας για τη διαχείριση των νερών και αφορούν:

α) μέτρα για την εφαρμογή ανάκτησης κόστους β) μέτρα για τη προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης νερού γ) μέτρα για το άρθρο 7 της οδηγίας (πόσιμο νερό) δ) μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και πόσιμου νερού ε) μέτρα για τον έλεγχο του τεχνικού εμπλουτισμού των υπογείων υδάτων στ) μέτρα για σημειακές πηγές απορρίψεων ζ) μέτρα για διάχυτες πηγές απορρίψεων η) μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στη κατάσταση του ύδατος θ) μέτρα για τη αποτροπή της απόρριψης ρύπων απευθείας στα υπόγεια υδάτινα σώματα ι) Ειδικά μέτρα για ουσίες προτεραιότητας και άλλες ουσίες κ) μέτρα για ρύπανση από ατυχήματα και ακραία φυσικά φαινόμενα

6. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Σύμφωνα με το διαμορφωμένο Ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο αναφοράς – όπως αυτό

παρουσιάστηκε προηγούμενα – η κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής Πελοποννήσου, Βόρειας Πελοποννήσου και Ανατολικής Πελοποννήσου σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ’ εφαρμογή του ν.3199/2003 και του ΠΔ 51/2007 έχει σαν στόχο τη διαμόρφωση και την υλοποίηση «της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδατικών πόρων» που αποτελεί και το βασικό ζητούμενο της Οδηγίας και επιπλέον να άρει τις όποιες καθυστερήσεις εφαρμογής της Οδηγίας στη χώρα μας.

Η Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) είναι ένα εργαλείο με σκοπό την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών προβληματισμών στις πολιτικές, τα σχέδια και τα προγράμματα, σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων. Επεκτείνει την εφαρμογή της περιβαλλοντικής αξιολόγησης από τα έργα σε πολιτικές, προγράμματα και σχέδια και το σημαντικότερο, ούσα συμμετοχική, δίνει «φωνή» σε εκείνους που επηρεάζονται από τα την πολιτική, τα προγράμματα και τα σχέδια.

Σκοπός της ΣΜΠΕ είναι να εντοπιστούν, να προσδιοριστούν και να αξιολογηθούν, όσο το δυνατό ακριβέστερα, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Σχεδίου και να προταθούν τρόποι αντιμετώπισης των δυνητικών αρνητικών επιπτώσεων. Η παρούσα ΣΜΠΕ συνοπτικά **περιλαμβάνει:**

- Γενικά στοιχεία για το Σχέδιο και τον τρόπο υλοποίησής του αλλά και για τον τρόπο υλοποίησης της ΣΠΕ

- Την σκοπιμότητα και τους προς επίτευξη στόχους του Σχεδίου
- Την περιγραφή του Σχεδίου
- Τις εναλλακτικές λύσεις εφαρμογής του Σχεδίου
- Την υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος στην περιοχή μελέτης
- Την εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Τον τρόπο αντιμετώπισης των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

7. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΔΑΤΩΝ

Συνοπτικά, επισημαίνεται πως, για το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (ΥΔ 02) τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των **επιφανειακών ΥΣ** παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί

Πίνακας 7-1. Συνοπτική εικόνα της κατάστασης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων ΥΔ

Είδος ΥΣ	Πλήθος	Υψηλή/καλή		Μέτρια		Ελλιπής /κακή		Άγνωστη	
		πλήθος	%	πλήθος	%	πλήθος	%	πλήθος	%
Ποτάμια	63	25	39,7%	4	6,3%	3	4,8%	31	49,2%
Λίμνες	6	0	0%	0	0%	0	0%	6	100,0%
Μεταβατικά	9	0	0%	2	22,2%	2	22,2%	5	55,6%
Παράκτια	19	15	78,9%	4	21,1%	0	0%	0	0%
Σύνολο	97	40	41,2%	10	10,3%	5	5,2%	42	43,3%

Παρατηρούμε ότι περίπου το 40% των ποτάμιων ΥΣ ταξινομούνται ως υψηλής ή καλής κατάστασης. Η κατάσταση του 6,3% των ποτάμιων ΥΣ αξιολογείται ως μέτρια ενώ μόνο 3 ΥΣ ταξινομούνται ως ελλιπούς ή κακής κατάστασης. Τα μισά περίπου ποτάμια ΥΣ βρίσκονται σε άγνωστη κατάσταση, κυρίως εξαιτίας του ελλιπούς υφιστάμενου δικτύου παρακολούθησης. Στο ΥΔ 02 υπάρχουν 6 λίμνες οι οποίες βρίσκονται σε άγνωστη ποιοτική κατάσταση.

Αναφορικά με τα παράκτια ΥΣ, το 78,9% ταξινομείται ως υψηλής ή καλής κατάστασης και το 21,1% ως μέτριας κατάστασης.

Από τα 9 μεταβατικά ΥΣ που ανήκουν στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου, κανένα δεν βρίσκεται σε υψηλή ή καλή κατάσταση, δύο βρίσκονται σε μέτρια, δύο σε ελλιπή ή κακή και τα υπόλοιπα πέντε

σε άγνωστη κατάσταση.

Στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου για περίπου το 40% των ΥΣ η κατάσταση είναι άγνωστη. Ειδικότερα στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου το ποσοστό των επιφανειακών ΥΣ που βρίσκονται σε άγνωστη κατάσταση είναι σημαντικά μεγαλύτερο (67%) σε σχέση με εκείνο για την ΛΑΠ Πείρου – Βέργας – Πηνειού (30%) και της ΛΑΠ Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου (7%).

Στη ΛΑΠ Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου το ποσοστό των ΥΣ που βρίσκεται σε υψηλή ή καλή κατάσταση είναι περίπου 80% και σχεδόν το διπλάσιο από εκείνο για τις άλλες δύο ΛΑΠ.

Συνολικά στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου ταξινομήθηκαν 5 ΥΣ, ως ελλιπούς ή κακής κατάστασης. Πρόκειται για 3 ποτάμια 2 μεταβατικά ΥΣ που ανήκουν στη ΛΑΠ Πείρου – Βέργας- Πηνειού και αποτελούν μόλις το 5% του συνόλου των ΥΣ του ΥΔ 02.

Το 40% του συνόλου των ΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος 02 βρίσκονται σε υψηλή ή καλή κατάσταση, το 10% βρίσκεται σε μέτρια, το 5% σε ελλιπή ή κακή κατάσταση και το 43% σε άγνωστη. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου οριοθετήθηκαν ανά υδρολογική λεκάνη τα παρακάτω υπόγεια υδατικά συστήματα.

Πίνακας 7-2. Υπόγεια υδατικά συστήματα

Υδρολογική Λεκάνη	Αριθμός υπόγειων υδατικών συστημάτων	Αριθμός υπόγειων υδατικών συστημάτων για περαιτέρω διερεύνηση
Λεκάνη Βόρειας Πελοποννήσου (GR27)	14	5
Λεκάνη Πηνειού – Βέργα – Πείρου (GR28)	7	4
Λεκάνη Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου (GR45)	5	2

Δίνεται στον παρακάτω πίνακα για κάθε υπόγειο υδατικό σύστημα, η προσδιορισμένη χημική και ποσοτική κατάσταση του και σημειώνονται και οι υπάρχουσες τάσεις ρύπανσης ή πτώσης στάθμης λόγω υπεραντλήσεων.

Πίνακας 7-3. Πίνακας ποσοτικής – χημικής κατάστασης υπογείων σωμάτων

Κωδικός ΥΥΣ	Όνομα ΥΥΣ	Ποσοτική κατάσταση υπόγειου συστήματος	Χημική κατάσταση στάθμης	Τάση Πτώση ρύπων	Τάση αύξησης ιχνοστοιχείων	Τοπικές Υπερβάσεις υποβάθρου	Αυξημένη τιμή υπόγειου συστήματος (background level)
Λεκάνη Πηνειού – Βέργα - Πείρου (GR28)							
GR0200060	Σύστημα Πηνειού	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Ναι	Fe, Mn	
GR0200070	Σύστημα Κυλλήνης	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-	
GR0200080	Σύστημα Δυτικής Αχαΐας	■ Καλή	■ Καλή	Ναι	Ναι	Mn	
GR0200090	Σύστημα π.Λαρισσού	■ Κακή	■ Κακή (Cl, SO ₄ , NO ₃)	Ναι	Ναι	Fe, Mn	
GR0200100	Σύστημα Μόβρης	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-	
GR0200110	Σύστημα π.Πείρου	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Ναι	Mn	

GR0200260	Σύστημα Δυτικού Ερύμανθου	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-
Λεκάνη Βόρειας Πελοποννήσου (GR27)						
GR0200120	Σύστημα Πάτρας - Ρίου	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-
GR0200130	Σύστημα Παναχαϊκού	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-
GR0200140	Σύστημα Βόρειας Αχαΐας	■ Καλή	■ Καλή	Ναι	Ναι	-
GR0200150	Σύστημα Ζαρούχλας	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-
GR0200160	Σύστημα Βάλτου -	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	Mn

Κωδικός ΥΥΣ	Όνομα ΥΥΣ	Ποσοτική κατάσταση υπόγειου συστήματος	Χημική κατάσταση υπόγειου συστήματος	Τάση Πτώση στάθμης	Τάση αύξησης ρύπων	Τοπικές Υπερβάσεις ιχνοστοιχείων	Αυξημένη τιμή υποβάθρου (background level)
Εβροστίνας							
GR0200170	Σύστημα Βόρειας Κορινθίας	■ Καλή	■ Κακή (Cl, SO ₄ , NO ₃)	Ναι	Ναι	Mn	
GR0200180	Σύστημα Κορφιώτισσας	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-	
GR0200190	Σύστημα Κορίνθου - Κιάτου	■ Κακή	■ Κακή (Cl, SO ₄ , NO ₃)	Όχι	Ναι	Mn	
GR0200200	Σύστημα Αραχναίου	■ Καλή	■ Καλή	Ναι	Ναι	Mn	Cl=750 mg/l (στο ανατολικό τιμήμα)
GR0200210	Σύστημα Νεμέας	■ Καλή	■ Καλή	Ναι	Ναι	-	
GR0200220	Σύστημα Ζήρειας	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-	
GR0200230	Σύστημα Φενεσού	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-	
GR0200240	Σύστημα Καλαβρύτων	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	-	
GR0200250	Σύστημα Βόρειου Ερύμανθου	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	Mn	
Λεκάνη Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου (GR45)							
GR0200010	Σύστημα Κεφαλονιάς	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	Fe	Cl=2800 mg/l, SO ₄ =1100 mg/l
GR0200020	Σύστημα Ληξουρίου - Σκάλας	■ Καλή	■ Καλή	Ναι	Ναι	Fe	

GR0200030	Σύστημα Ιθάκης	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι		Αυξημένες τιμές χλωριόντων
GR0200040	Σύστημα Βραχίωνα	■ Καλή	■ Καλή	Όχι	Όχι	Mn, Cu, Pb, Cd, Fe	Cl=2050 mg/l, SO4=270 mg/l
GR0200050	Σύστημα Ζακύνθου	■ Καλή	■ Κακή (Cl)	Ναι	Ναι	Mn, Cu, Pb, Cd	SO4=1900 mg/l

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Η παρούσα μελέτη παρουσιάζει ίδια δομή και διάρθρωση με αυτή της ΣΜΠΕ του υδατικού διαμερίσματος (02) Βόρειας Πελοποννήσου. Τα μέτρα (Βασικά, Λοιπά βασικά και οριζόντια συμπληρωματικά είναι ίδια πανελλαδικά για όλα τα υδατικά διαμερίσματα). Σαφή διαφοροποίηση λόγω της εφαρμογής του σχεδίου σε διαφορετικές περιοχές παρουσιάζει ο κατάλογος συμπληρωματικών μέτρων του παραρτήματος Ι.

Το Σχέδιο όπως παρουσιάζεται στη ΣΜΠΕ χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα και πολυκατευθυντικότητα στη δομή και απαιτεί υψηλό βαθμό συνέργειας όλων των αρμοδίων υπηρεσιών για την υλοποίησή του. Το γεγονός αυτό απαιτεί εξειδίκευση των αρμοδίων υπηρεσιών τόσο σε επιστημονικό προσωπικό όσο και σε εργαλεία με ταυτόχρονη κωδικοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας αλλά και απλοποίηση των μετέπειτα εφαρμοστικών νομοθετημάτων. Συνεπώς ο βαθμός της ορθής υλοποίησης του σχεδίου αποτελεί μία παράμετρο, η οποία άμεσα θα επηρεάσει περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Σημειώνεται ότι στη μελέτη σελ. 4-139 αναφέρεται ότι η συνολική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων μέτρων παρουσιάζεται αναλυτικά στον πίνακα του Παραρτήματος Ι (όπου θα έπρεπε να παρατίθενται οι ποσοτικοί δείκτες αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των μέτρων όπως περιγράφονται στο κεφ. 4.7.6 σελ 4-135), πάραυτα ο πίνακας περιλαμβάνει μόνο ποιοτική αξιολόγηση.

Σε γενικές γραμμές όμως το Σχέδιο θέτει τις απαιτούμενες κατευθύνσεις που προβλέπονται από τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι παρά τη σημαντική έλλειψη πρωτογενούς περιβαλλοντικής πληροφορίας και δεδομένων σε βάθος χρόνου που δημιουργούν προβλήματα στην εκτίμηση της πραγματικής υφιστάμενης κατάστασης (μεγάλος αριθμός ΥΣ σε κατάσταση: άγνωστη) και των τάσεων στο περιβάλλον, αποτελεί ένα καλό υπόβαθρο εκκίνησης και θα δημιουργήσει μια ολοκληρωμένη βάση δεδομένων με μετέπειτα χρησιμότητα άσχετα με το βαθμό υλοποίησής του.

Με βάση τα προαναφερόμενα στοιχεία, και με στόχο την ορθολογική χρήση και εκμετάλλευση των υδατικών πόρων, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, ο συνδυασμός των οποίων μπορεί να επιφέρει θετικά αποτελέσματα. Συνεπώς **γνωμοδοτούμε θετικά** επί της ΣΜΠΕ των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου (ΥΔ01), υπό την προϋπόθεση να ληφθούν υπόψη οι προτάσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στα ακόλουθα σημεία:

1. Να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στο **κεφ. 7.5 Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Σχεδίου Αντιμετώπισης Λειψυδρίας Ξηρασίας** σελ 7-60 της ΣΜΠΕ. Να διασφαλιστεί σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή των πρόσθετων έκτακτων μέτρων θα περιοριστεί μόνο κατά τη διάρκεια των φαινομένων ξηρασίας/λειψυδρίας.
2. Να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στο **κεφ 7.6 Παρακολούθηση Επιπτώσεων**. Η παρακολούθηση των σημαντικότερων περιβαλλοντικών επιπτώσεων που περιγράφονται στη ΣΜΠΕ, προτείνεται να υλοποιηθεί με την παρακολούθηση συγκεκριμένων δεικτών που αφορούν τόσο σε ποσοτικά όσο και σε ποιοτικά δεδομένα και περιγράφονται στο κεφάλαιο αυτό (**Πίνακας 7-17**). Στην περίπτωση όπου σε ειδικές περιπτώσεις κάποιος δείκτης παρακολούθησης αποδεικνύει

ισχυρή μεταβολή και επιβάρυνση του περιβαλλοντικού παράγοντα που παρακολουθείται τότε να προβλεφθεί η αναθεώρηση του σχεδίου σε λιγότερο της εξαετίας.

3. Να τηρηθούν και να αποτελέσουν περιβαλλοντικούς όρους τα όσα αναφέρονται στο κεφάλαιο 8 Στοιχεία κανονιστικής πράξης και συγκεκριμένα:

- Σε περίπτωση έργων υποδομής (δίκτυα, φράγματα, ΕΕΛ, κλπ) θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι όσο το δυνατό περιορισμένες επεμβάσεις στην τοπική χλωρίδα και πανίδα κατά τη φάση κατασκευής των έργων.
 - Κατάντη των έργων ταμίευσης αλλά σημαντικών απολήψεων από επιφανειακά ύδατα αλλά και όπου υφίστανται η έννοια της οικολογικής παροχής, θα πρέπει αυτή να προσδιορίζεται επακριβώς στις επιμέρους ΜΠΕ και επιπλέον να εξασφαλίζεται, μέσω συχνής παρακολούθησης, η αναγκαία ελάχιστη διατηρητέα παροχή
 - Στις περιπτώσεις όπου προτείνεται από το Σχέδιο απαγόρευση χρήσης υφιστάμενων γεωτρήσεων για άρδευση, θα πρέπει να προτείνονται και εναλλακτικές βιώσιμες λύσεις αντικατάστασης των διαθέσιμων υδατικών πόρων. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό θα πρέπει να προτείνονται εναλλακτικές καλλιέργειες με μικρότερες απαιτήσεις σε νερό.
 - Για τις περιπτώσεις όπου έργα τα οποία προβλέπονται στο Σχέδιο απαιτούνται σημαντικές ποσότητες εδαφικών πόρων, θα πρέπει στις επιμέρους ΜΠΕ να καθορίζονται σαφώς οι θέσεις των δανειοθαλάμων οι οποίες θα επιλέγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τη νομοθεσία και κατόπιν σχετικής μελέτης. Επιπλέον, μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής θα πρέπει να γίνεται πλήρης αποκατάσταση των δανειοθαλάμων (ομαλοποίηση πρανών, φυσικές κλίσεις στα επίπεδα τμήματα κλπ), σύμφωνα με ολοκληρωμένο σχέδιο αποκατάστασης (μελέτη αποκατάστασης δανειοθαλάμων).
 - Για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων που αναμένεται να προκληθούν στα υλικά περιουσιακά στοιχεία ιδιοκτητών βιομηχανικών μονάδων και αγροκτηνοτροφικών μονάδων οι οποίες δύναται να κληθούν να τηρήσουν αυστηρότερα όρια διάθεσης (και ως εκ τούτου απαιτούνται διαφοροποιήσεις στα συστήματα επεξεργασίας τους), μπορούν να προταθούν μέτρα – κίνητρα (οικονομικά, φορολογικά, θεσμικά κλπ), ώστε να διευκολυνθούν οι εν λόγω μονάδες για την εφαρμογή των νέων ορίων διάθεσης.
 - Δεδομένης της τιμολογιακής πολιτικής που προτείνεται να υιοθετηθεί και η οποία προβλέπει για ορισμένες περιπτώσεις αυξημένες χρεώσεις (συγκριτικά με την υφιστάμενη κατάσταση), προτείνεται μετριασμός των επιπτώσεων μέσω ειδικών απαλλαγών με κοινωνικά κριτήρια για χρήστες και καταναλωτές όπως είναι οι άνεργοι και οι πολύτεκνοι.
 - Σε περίπτωση έργων υποδομής (δίκτυα, φράγματα, ΕΕΛ, κλπ) θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι όσο το δυνατό περιορισμένες επεμβάσεις στο τοπίο
 - Σε περίπτωση έργων υποδομής (δίκτυα, φράγματα, ΕΕΛ, κλπ) θα πρέπει να τηρούνται να οριζόμενα από τη νομοθεσία σχετικά με την προστασία των πολιτιστικών μνημείων (κατά τη φάση κατασκευής των έργων)
 - Στην Κανονιστική Πράξη θα πρέπει να συμπεριληφθεί και η Εκπόνηση Ετήσιας Έκθεσης παρακολούθησης των αρνητικών επιπτώσεων και να υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης μέτρων
- 4.** Το μέτρο ΟΜ07-4 “Δημιουργία ενιαίου μητρώου αδειοδοτημένων απολήψεων νερού μέσα από τη διαδικασία έκδοσης αδειών χρήσης νερού” απαιτεί ταυτόχρονη βελτίωση του συστήματος αδειοδότησης έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων και λήψη πραγματικών δεδομένων κατανάλωσης ιδιαίτερα από τα ιδιωτικά αρδευτικά έργα. Στην παρούσα φάση για την αδειοδότηση των έργων αυτών εμπλέκονται τρεις διαφορετικές υπηρεσίες (Δήμοι, Αιρετή Περιφέρεια και Αποκεντρωμένη Διοίκηση) με αποτέλεσμα η διαδικασία να χαρακτηρίζεται από μεγάλη καθυστέρηση.
- 5.** Πέρα από το μέτρο ΟΣ_ΥΔΧΧ_3 “Διερεύνηση των επιφανειακών και υπόγειων νερών στην περίμετρο της περιοχής των υφιστάμενων ΧΥΤΑ”, προτείνεται η άμεση ενσωμάτωση στο σύστημα παρακολούθησης των περιοχών που γειτνιάζουν με Χ.Υ.Τ.Α δεδομένου ότι η περιβαλλοντική

κατάσταση αυτών των περιοχών σε αρκετές περιπτώσεις είναι επιβαρυνμένη ή έχει τάση προς επιβάρυνση.

6. Σταδιακή αύξηση του αριθμού των σταθμών του δικτύου παρακολούθησης και πιθανή χωρική αναπροσαρμογή τους μετά από εύλογο χρονικό διάστημα και κατόπιν εκτίμησης και αξιολόγησης των δεδομένων.
7. Να περιγραφούν ειδικότερα οι υπηρεσίες οι οποίες θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Κατάλογος Συμπληρωματικών Μέτρων**). Να ληφθεί υπόψη η παρούσα στελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών (τόσο αριθμητικά όσο και βάση επιστημονικού προσωπικού συναφές στο αντικείμενο) και να εξεταστεί ο βαθμός επιρροής αυτής της παραμέτρου στην αποτελεσματικότητα εφαρμογής των στόχων του σχεδίου. Επίσης να εξεταστεί εάν η εφαρμογή των Συμπληρωματικών Μέτρων από συγκεκριμένη υπηρεσία προβλέπετε και είναι σύμφωνη με τις αρμοδιότητες της κάθε προτεινόμενης υπηρεσίας.
8. **Απουσιάζει χρονοδιάγραμμα εφαρμογής μέτρων**, σχεδιασμός σε βάθος χρόνου και το κόστος υλοποίησης, τα οποία σε συνδυασμό με την απουσία ξεκάθαρου πλαισίου αρμοδιοτήτων για την εφαρμογή τους θα επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την υλοποίηση τους αλλά και την παρακολούθηση της ΣΜΠΕ
9. **Να ύπαρξη πρόβλεψη δημιουργίας ενιαίας γεω-χωρικής βάσης δεδομένων** με ανάκτηση πλήρους πληροφορίας σχετικής με ύδατα και περιβάλλον. Στη υπάρχουσα βάση των σχεδίων πρέπει να ενσωματωθούν η χωρική πληροφορία του δικτύου παρακολούθησης των υδάτων, όλα τα μητρώα που προβλέπονται τα μέτρα ΟΜ07-4 και ΟΜ09-2 και όποια άλλα μητρώα (περιβαλλοντική πληροφορία). Η βάση πρέπει να είναι ικανή μελλοντικά να δεχτεί κτηματολογική και πολεοδομική πληροφορία. Στα πλαίσια συνεργασίας των αρμόδιων υπηρεσιών, να δοθεί η δυνατότητα στις αρμόδιες υπηρεσίες να επικαιροποιούν τις βάσεις αυτές με τις σχετικές πληροφορίες
10. **Την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων συλλογής επιφανειακών υδάτων - απορροών** (π.χ. μικρά φράγματα) **για την εξοικονόμηση αρδευτικού νερού και την «ανακούφιση» του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα** στα πλαίσια της προσπάθειας αντικατάστασης του υπόγειου αρδευτικού νερού με επιφανειακό αρδευτικό νερό όπου αυτό είναι εφικτό. Χωρίς την υλοποίηση έργων υποδομής, δεν είναι δυνατό να καταργηθεί η άντληση υπόγειου νερού, καθώς αυτό θα ήταν καταστροφικό για τις αρδευόμενες καλλιέργειες. Πάντως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι μέσα από τη διαδικασία αδειοδότησης όλων των υφιστάμενων χρήσεων νερού που βρίσκεται σε εξέλιξη, καταγράφονται όλες οι υφιστάμενες υδρογεωτρήσεις με σκοπό την ελεγχόμενη λειτουργία τους.
11. **Τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των συνθηκών άρδευσης - στράγγισης όπου αυτό κριθεί σκόπιμο, με επίκεντρο το πεπαλαιωμένο δίκτυο πολλών περιοχών.** Αποτελεί επιτακτική ανάγκη η αποκατάσταση της λειτουργικότητάς των παλιών δικτύων είτε με την υπογειοποίησή τους με κλειστούς αγωγούς υπό πίεση για την ελαχιστοποίηση των σημαντικών απωλειών νερού είτε με εργασίες συντήρησής τους με σκοπό την αποδοτικότερη εξυπηρέτηση των καλλιεργητών, αλλά και την εξοικονόμηση αρδευτικού νερού.
12. **Τον περιορισμό εφαρμογής της μεθόδου επιφανειακής κατάκλισης** για τη μείωση των απωλειών αρδευτικού νερού στο ελάχιστο, την ταυτόχρονη μείωση του περιβαλλοντικού κόστους, αλλά και την προστασία του εδάφους των αγροτικών εκτάσεων από τη διάβρωση και την υποβάθμισή τους. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αποδοτικότητα της στάγδην άρδευσης ανέρχεται σε 80-95%, σε αντίθεση με την επιφανειακή κατάκλιση όπου η αποδοτικότητα αντιστοιχεί σε 40% μόνο, γεγονός που καθιστά την στάγδην άρδευση την πλέον αποδοτική μέθοδο άρδευσης. Στην κατεύθυνση αυτή της εξοικονόμησης αρδευτικού νερού, θα συνέβαλε σημαντικά η λήψη χρηματοδοτήσεων για εκτεταμένη εφαρμογή της στάγδην άρδευσης και του αγροτικού εξηλεκτρισμού. Πολλοί παραγωγοί μας γνωρίζουν τα οφέλη της στάγδην άρδευσης, αλλά αδυνατούν να την εφαρμόσουν διότι για το σκοπό αυτό απαιτείται ενέργεια. Η ενέργεια αυτή λαμβάνεται κυρίως από τη χρήση πετρελαίου είτε γιατί

δεν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του αγροτικού εξηλεκτρισμού είτε γιατί το κόστος των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων είναι υψηλό. Κατά συνέπεια, η χρήση πετρελαίου αυξάνει σημαντικά το κόστος παραγωγής για τους καλλιεργητές.

- 13. Την αντικατάσταση των υφιστάμενων αντλητικών συγκροτημάτων με νέα τύπου Inverter** για πλήρη έλεγχο της αντλούμενης ποσότητας νερού. Με τον τρόπο αυτό θα φτάνει στο χωράφι μόνο η απαιτούμενη ποσότητα νερού, χωρίς να γίνεται κατασπατάληση αυτού.
- 14. Τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση του αγροτικού πληθυσμού για να ευαισθητοποιηθεί όσον αφορά στην ορθολογική χρήση των υδατικών πόρων** (εφαρμογή ορθών γεωργικών και περιβαλλοντικών πρακτικών). Οι αγρότες θα πρέπει να «εκπαιδευτούν» όσον αφορά την εξοικονόμηση νερού ανάλογα και με το είδος των φυτών που καλλιεργούν, να ενθαρρυνθούν και να αποκτήσουν κίνητρα προκειμένου να στραφούν περισσότερο σε μη υδροβόρες καλλιέργειες, αλλά και στη χρήση των νέων τεχνολογιών προς την κατεύθυνση αυτή (π.χ. χρήση τενσιομέτρων που μετρούν την περιεκτικότητα του εδάφους σε νερό και δείχνουν πότε πρέπει να ποτίσουμε). Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει και στην εφαρμογή προγραμμάτων απονιτροποίησης λόγω της αποτελεσματικότητάς τους και των κινήτρων που δίνονται στον αγροτικό κόσμο για τη προστασία του περιβάλλοντος. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι χώρες όπως η Αυστρία και η Φιλανδία καλύπτουν πάνω από το 70% των γεωργικών εκτάσεων τους με γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα, ενώ αντίστοιχα η Ελλάδα και η Ισπανία δεν καλύπτουν πάνω από το 5% των γεωργικών εκτάσεων τους με γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα.
- 15. Αναφορικά με την ύδρευση, την αντικατάσταση των παλαιών υδραγωγείων και εσωτερικών δικτύων ύδρευσης, τα οποία αφενός οδηγούν στην απώλεια σημαντικών ποσοτήτων πόσιμου νερού** αφετέρου δεν εξασφαλίζουν πάντα τις απαιτούμενες ποιοτικές προδιαγραφές (π.χ. δίκτυα ύδρευσης από αμιαντοσωλήνες) εγκυμονώντας πολλές φορές κινδύνους και για τη δημόσια υγεία. Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι υπάρχει η ανάγκη επέκτασης των υφιστάμενων αγωγών ύδρευσης σε οικισμούς που υδρεύονται από υπόγεια ύδατα τα οποία σε αρκετές περιπτώσεις είναι επιβαρυνμένα σ' ότι αφορά την ποιότητά τους. Επιπλέον, προτείνεται η χρηματοδότηση εφαρμογής νέων τεχνικών και τεχνολογιών διαχείρισης των διαρροών των υφιστάμενων υδρευτικών δικτύων (π.χ. τηλεμετρία, εφαρμογή οικονομοτεχνικών μοντέλων κλπ.). Τέλος, η μείωση των απωλειών στα δίκτυα μπορεί να επιτευχθεί μέσω της μείωσης του μη ανταποδοτικού νερού, όπως με την εφαρμογή προστίμου σε μη νόμιμους χρήστες και της μείωσης των οικιακών απωλειών.
- 16. Την κατασκευή αποχετευτικών δικτύων σε μικρούς οικισμούς προκειμένου να αποφευχθεί η περαιτέρω επιβάρυνση του υπεδάφους, αλλά και των υδατικών αποδεκτών λόγω των οικιακών λυμάτων».**

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, τον πρόεδρο και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω κι έλαβε υπόψη του το υπ. αριθ. 203434/28-11-2012 έγγραφο του ΥΠΕΚΑ/ΕΥΠΕ , κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ κατά πλειοψηφία

Γνωμοδοτεί θετικά για τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου Διαχείρισης της περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού (υδατικού διαμερίσματος) Βόρειας Πελοποννήσου με την προϋπόθεση να ληφθούν υπόψη οι προτάσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας στα ακόλουθα σημεία:

1. Να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στο **κεφ. 7.5 Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Σχεδίου Αντιμετώπισης Λειψυδρίας Ξηρασίας** σελ 7-60 της ΣΜΠΕ. Να διασφαλιστεί σε κάθε περίπτωση η εφαρμογή των πρόσθετων έκτακτων μέτρων θα περιοριστεί μόνο κατά τη διάρκεια των φαινομένων ξηρασίας/λειψυδρίας.

2. Να ληφθούν υπόψη τα όσα αναφέρονται στο **κεφ 7.6 Παρακολούθηση Επιπτώσεων**. Η παρακολούθηση των σημαντικότερων περιβαλλοντικών επιπτώσεων που περιγράφονται στη ΣΜΠΕ, προτείνεται να υλοποιηθεί με την παρακολούθηση συγκεκριμένων δεικτών που αφορούν τόσο σε ποσοτικά όσο και σε ποιοτικά δεδομένα και περιγράφονται στο κεφάλαιο αυτό (**Πίνακας 7-17**). Στην περίπτωση όπου σε ειδικές περιπτώσεις κάποιος δείκτης παρακολούθησης αποδεικνύει ισχυρή μεταβολή και επιβάρυνση του περιβαλλοντικού παράγοντα που παρακολουθείται τότε να προβλεφθεί η αναθεώρηση του σχεδίου σε λιγότερο της εξαετίας.

3. Να τηρηθούν και να αποτελέσουν περιβαλλοντικούς όρους τα όσα αναφέρονται στο **κεφάλαιο 8 Στοιχεία κανονιστικής πράξης** και συγκεκριμένα:

- Σε περίπτωση έργων υποδομής (δίκτυα, φράγματα, ΕΕΛ, κλπ) θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι όσο το δυνατό περιορισμένες επεμβάσεις στην τοπική χλωρίδα και πανίδα κατά τη φάση κατασκευής των έργων.
- Κατάντη των έργων ταμίευσης αλλά σημαντικών απολήψεων από επιφανειακά ύδατα αλλά και όπου υφίστανται η έννοια της οικολογικής παροχής, θα πρέπει αυτή να προσδιορίζεται επακριβώς στις επιμέρους ΜΠΕ και επιπλέον να εξασφαλίζεται, μέσω συχνής παρακολούθησης, η αναγκαία ελάχιστη διατηρητέα παροχή
- Στις περιπτώσεις όπου προτείνεται από το Σχέδιο απαγόρευση χρήσης υφιστάμενων γεωτρήσεων για άρδευση, θα πρέπει να προτείνονται και εναλλακτικές βιώσιμες λύσεις αντικατάστασης των διαθέσιμων υδατικών πόρων. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό θα πρέπει να προτείνονται εναλλακτικές καλλιέργειες με μικρότερες απαιτήσεις σε νερό.

- Για τις περιπτώσεις όπου έργα τα οποία προβλέπονται στο Σχέδιο απαιτούνται σημαντικές ποσότητες εδαφικών πόρων, θα πρέπει στις επιμέρους ΜΠΕ να καθορίζονται σαφώς οι θέσεις των δανειοθαλάμων οι οποίες θα επιλέγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τη νομοθεσία και κατόπιν σχετικής μελέτης. Επιπλέον, μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής θα πρέπει να γίνεται πλήρης αποκατάσταση των δανειοθαλάμων (ομαλοποίηση πρανών, φυσικές κλίσεις στα επίπεδα τμήματα κλπ), σύμφωνα με ολοκληρωμένο σχέδιο αποκατάστασης (μελέτη αποκατάστασης δανειοθαλάμων).
- Για το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων που αναμένεται να προκληθούν στα υλικά περιουσιακά στοιχεία ιδιοκτητών βιομηχανικών μονάδων και αγροκτηνοτροφικών μονάδων οι οποίες δύναται να κληθούν να τηρήσουν αυστηρότερα όρια διάθεσης (και ως εκ τούτου απαιτούνται διαφοροποιήσεις στα συστήματα επεξεργασίας τους), μπορούν να προταθούν μέτρα – κίνητρα (οικονομικά, φορολογικά, θεσμικά κλπ), ώστε να διευκολυνθούν οι εν λόγω μονάδες για την εφαρμογή των νέων ορίων διάθεσης.
- Δεδομένης της τιμολογιακής πολιτικής που προτείνεται να υιοθετηθεί και η οποία προβλέπει για ορισμένες περιπτώσεις αυξημένες χρεώσεις (συγκριτικά με την υφιστάμενη κατάσταση), προτείνεται μετριασμός των επιπτώσεων μέσω ειδικών απαλλαγών με κοινωνικά κριτήρια για χρήστες και καταναλωτές όπως είναι οι άνεργοι και οι πολύτεκνοι.
- Σε περίπτωση έργων υποδομής (δίκτυα, φράγματα, ΕΕΛ, κλπ) θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι όσο το δυνατό περιορισμένες επεμβάσεις στο τοπίο
- Σε περίπτωση έργων υποδομής (δίκτυα, φράγματα, ΕΕΛ, κλπ) θα πρέπει να τηρούνται να οριζόμενα από τη νομοθεσία σχετικά με την προστασία των πολιτιστικών μνημείων (κατά τη φάση κατασκευής των έργων)
- Στην Κανονιστική Πράξη θα πρέπει να συμπεριληφθεί και η Εκπόνηση Ετήσιας Έκθεσης παρακολούθησης των αρνητικών επιπτώσεων και να υπάρχει δυνατότητα τροποποίησης μέτρων

4. Το μέτρο ΟΜ07-4 “Δημιουργία ενιαίου μητρώου αδειοδοτημένων απολήψεων νερού μέσα από τη διαδικασία έκδοσης αδειών χρήσης νερού” απαιτεί ταυτόχρονη βελτίωση του συστήματος αδειοδότησης έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων και λήψη πραγματικών δεδομένων κατανάλωσης ιδιαίτερα από τα ιδιωτικά αρδευτικά έργα. Στην παρούσα φάση για την αδειοδότηση των έργων αυτών εμπλέκονται τρεις διαφορετικές υπηρεσίες (Δήμοι, Αιρετή Περιφέρεια και Αποκεντρωμένη Διοίκηση) με αποτέλεσμα η διαδικασία να χαρακτηρίζεται από

μεγάλη καθυστέρηση.

5. Πέρα από το μέτρο ΟΣ_ΥΔΧΧ_3 “Διερεύνηση των επιφανειακών και υπόγειων νερών στην περίμετρο της περιοχής των υφιστάμενων ΧΥΤΑ”, προτείνεται η άμεση ενσωμάτωση στο σύστημα παρακολούθησης των περιοχών που γειτνιάζουν με Χ.Υ.Τ.Α δεδομένου ότι η περιβαλλοντική κατάσταση αυτών των περιοχών σε αρκετές περιπτώσεις είναι επιβαρυνμένη ή έχει τάση προς επιβάρυνση.

6. Σταδιακή αύξηση του αριθμού των σταθμών του δικτύου παρακολούθησης και πιθανή χωρική αναπροσαρμογή τους μετά από εύλογο χρονικό διάστημα και κατόπιν εκτίμησης και αξιολόγησης των δεδομένων.

7. Να περιγραφούν ειδικότερα οι υπηρεσίες οι οποίες θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Κατάλογος Συμπληρωματικών Μέτρων**). Να ληφθεί υπόψη η **παρούσα** στελέχωση των αρμόδιων υπηρεσιών (τόσο αριθμητικά όσο και βάση επιστημονικού προσωπικού συναφές στο αντικείμενο) και να εξεταστεί ο βαθμός επιρροής αυτής της παραμέτρου στην αποτελεσματικότητα εφαρμογής των στόχων του σχεδίων. Επίσης να εξεταστεί εάν η εφαρμογή των Συμπληρωματικών Μέτρων από συγκεκριμένη υπηρεσία προβλέπετε και είναι σύμφωνη με τις αρμοδιότητες της κάθε προτεινόμενης υπηρεσίας.

8. **Απουσιάζει χρονοδιάγραμμα εφαρμογής μέτρων**, σχεδιασμός σε βάθος χρόνου και το κόστος υλοποίησης, τα οποία σε συνδυασμό με την απουσία ξεκάθαραυ πλαισίου αρμοδιοτήτων για την εφαρμογή τους θα επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την υλοποίηση τους αλλά και την παρακολούθηση της ΣΜΠΕ

9. **Να ύπαρξη πρόβλεψη δημιουργίας ενιαίας γεω-χωρικής βάσης δεδομένων** με ανάκτηση πλήρους πληροφορίας σχετικής με ύδατα και περιβάλλον. Στη υπάρχουσα βάση των σχεδίων πρέπει να ενσωματωθούν η χωρική πληροφορία του δικτύου παρακολούθησης των υδάτων, όλα τα μητρώα που προβλέπονται τα μέτρα ΟΜ07-4 και ΟΜ09-2 και όποια άλλα μητρώα (περιβαλλοντική πληροφορία). Η βάση πρέπει να είναι ικανή μελλοντικά να δεχτεί κτηματολογική και πολεοδομική πληροφορία. Στα πλαίσια συνεργασίας των αρμόδιων υπηρεσιών, να δοθεί η δυνατότητα στις αρμόδιες υπηρεσίες να επικαιροποιούν τις βάσεις αυτές με τις σχετικές πληροφορίες

10. Την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων συλλογής επιφανειακών υδάτων - απορροών (π.χ. μικρά φράγματα) για την εξοικονόμηση αρδευτικού νερού και την «ανακούφιση» του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα στα πλαίσια της προσπάθειας αντικατάστασης του υπόγειου

αρδευτικού νερού με επιφανειακό αρδευτικό νερό όπου αυτό είναι εφικτό. Χωρίς την υλοποίηση έργων υποδομής, δεν είναι δυνατό να καταργηθεί η άντληση υπόγειου νερού, καθώς αυτό θα ήταν καταστροφικό για τις αρδευόμενες καλλιέργειες. Πάντως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι μέσα από τη διαδικασία αδειοδότησης όλων των υφιστάμενων χρήσεων νερού που βρίσκεται σε εξέλιξη, καταγράφονται όλες οι υφιστάμενες υδρογεωτρήσεις με σκοπό την ελεγχόμενη λειτουργία τους.

11. Τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση των συνθηκών άρδευσης – στράγγισης όπου αυτό κριθεί σκόπιμο, με επίκεντρο το πεπαλαιωμένο δίκτυο πολλών περιοχών. Αποτελεί επιτακτική ανάγκη η αποκατάσταση της λειτουργικότητας των παλιών δικτύων είτε με την υπογειοποίησή τους με κλειστούς αγωγούς υπό πίεση για την ελαχιστοποίηση των σημαντικών απωλειών νερού είτε με εργασίες συντήρησής τους με σκοπό την αποδοτικότερη εξυπηρέτηση των καλλιεργητών, αλλά και την εξοικονόμηση αρδευτικού νερού.

12. Τον περιορισμό εφαρμογής της μεθόδου επιφανειακής κατάκλισης για τη μείωση των απωλειών αρδευτικού νερού στο ελάχιστο, την ταυτόχρονη μείωση του περιβαλλοντικού κόστους, αλλά και την προστασία του εδάφους των αγροτικών εκτάσεων από τη διάβρωση και την υποβάθμισή τους. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αποδοτικότητα της στάγδην άρδευσης ανέρχεται σε 80-95%, σε αντίθεση με την επιφανειακή κατάκλιση όπου η αποδοτικότητα αντιστοιχεί σε 40% μόνο, γεγονός που καθιστά την στάγδην άρδευση την πλέον αποδοτική μέθοδο άρδευσης. Στην κατεύθυνση αυτή της εξοικονόμησης αρδευτικού νερού, θα συνέβαλε σημαντικά η λήψη χρηματοδοτήσεων για εκτεταμένη εφαρμογή της στάγδην άρδευσης και του αγροτικού εξηλεκτρισμού. Πολλοί παραγωγοί μας γνωρίζουν τα οφέλη της στάγδην άρδευσης, αλλά αδυνατούν να την εφαρμόσουν διότι για το σκοπό αυτό απαιτείται ενέργεια. Η ενέργεια αυτή λαμβάνεται κυρίως από τη χρήση πετρελαίου είτε γιατί δεν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του αγροτικού εξηλεκτρισμού είτε γιατί το κόστος των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων είναι υψηλό. Κατά συνέπεια, η χρήση πετρελαίου αυξάνει σημαντικά το κόστος παραγωγής για τους καλλιεργητές.

13. Την αντικατάσταση των υφιστάμενων αντλητικών συγκροτημάτων με νέα τύπου Inverter για πλήρη έλεγχο της αντλούμενης ποσότητας νερού. Με τον τρόπο αυτό θα φτάνει στο χωράφι μόνο η απαιτούμενη ποσότητα νερού, χωρίς να γίνεται κατασπατάληση αυτού.

14. Τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση του αγροτικού πληθυσμού για να ευαισθητοποιηθεί όσον αφορά στην ορθολογική χρήση των υδατικών πόρων (εφαρμογή ορθών γεωργικών και περιβαλλ/κών πρακτικών). Οι αγρότες θα πρέπει να «εκπαιδευτούν» όσον αφορά την εξοικονόμηση νερού ανάλογα και με το είδος των φυτών που καλλιεργούν, να ενθαρρυνθούν και να αποκτήσουν κίνητρα προκειμένου να στραφούν περισσότερο σε μη υδροβόρες καλλιέργειες, αλλά και στη χρήση των νέων τεχνολογιών προς την κατεύθυνση αυτή (π.χ. χρήση τενσιομέτρων που μετρούν την περιεκτικότητα του εδάφους σε νερό και δείχνουν πότε πρέπει να ποτίσουμε). Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει και στην εφαρμογή προγραμμάτων απονιτροποίησης λόγω της αποτελεσματικότητάς τους και των κινήτρων που δίνονται στον αγροτικό κόσμο για τη προστασία του περιβάλλοντος. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι χώρες όπως η Αυστρία και η Φιλανδία καλύπτουν πάνω από το 70% των γεωργικών εκτάσεων τους με γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα, ενώ αντίστοιχα η Ελλάδα και η Ισπανία δεν καλύπτουν πάνω από το 5% των γεωργικών εκτάσεών τους με γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα.

15. Αναφορικά με την ύδρευση, την αντικατάσταση των παλαιών υδραγωγείων και εσωτερικών δικτύων ύδρευσης, τα οποία αφενός οδηγούν στην απώλεια σημαντικών ποσοτήτων πόσιμου νερού αφετέρου δεν εξασφαλίζουν πάντα τις απαιτούμενες ποιοτικές προδιαγραφές (π.χ. δίκτυα ύδρευσης από αμιαντοσωλήνες) εγκυμονώντας πολλές φορές κινδύνους και για τη δημόσια υγεία. Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι υπάρχει η ανάγκη επέκτασης των υφιστάμενων αγωγών ύδρευσης σε οικισμούς που υδρεύονται από υπόγεια ύδατα τα οποία σε αρκετές περιπτώσεις είναι επιβαρυνμένα σ' ότι αφορά την ποιότητά τους. Επιπλέον, προτείνεται η χρηματοδότηση εφαρμογής νέων τεχνικών και τεχνολογιών διαχείρισης των διαρροών των υφιστάμενων υδρευτικών δικτύων (π.χ. τηλεμετρία, εφαρμογή οικονομοτεχνικών μοντέλων κλπ.). Τέλος, η μείωση των απωλειών στα δίκτυα μπορεί να επιτευχθεί μέσω της μείωσης του μη ανταποδοτικού νερού, όπως με την εφαρμογή προστίμου σε μη νόμιμους χρήστες και της μείωσης των οικιακών απωλειών.

16. Την κατασκευή αποχετευτικών δικτύων σε μικρούς οικισμούς προκειμένου να αποφευχθεί η περαιτέρω επιβάρυνση του υπεδάφους, αλλά και των υδατικών αποδεκτών λόγω των οικιακών λυμάτων.

17. Ολοκληρωμένη αποκλειστική κρατική υδατική πολιτική, που θα αφορά

την έρευνα, τον εμπλουτισμό, την προστασία, της χρήσης και την ορθολογική αξιοποίηση των υδάτινων αποθεμάτων στο σύνολο της χώρας, στον αντίποδα των κατευθύνσεων της Ε.Ε.

18. Σχεδιασμός και άμεση υλοποίηση όλων των αναγκαίων εγγειοβελτιωτικών και αντιπλημμυρικών έργων υποδομής.

19. Μέτρα προστασίας της ποιότητας των νερών με ορθολογική χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, με τον έλεγχο των βιομηχανικών αποβλήτων.

20. Προστασία των ελεύθερων χώρων, και περιορισμός των διαρροών από τα δίκτυα άρδευσης.

21. Προστασία δασών και δασικών εκτάσεων που εμπλουτίζουν τον υδροφόρο ορίζοντα.

22. Επιφυλάξεις στη προσπάθεια ιδιωτικοποίησης των υδατικών πόρων

23. Να συμπληρωθεί ο Πίνακας των Συμπληρωματικών Μέτρων με τη προσθήκη του έργου με τίτλο «Έργα ελέγχου, συντήρησης και βελτίωσης του Φράγματος Πηνειού και των συνοδών έργων».

Κατά της απόφασης αυτής ψήφισαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Παράταξης «Ζούμε Δυτικά» κ.κ. Παπαναστασίου Γεώργιος, Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης, Αχιλλεόπουλος Πέτρος, Μαρίνος Ανδρέας, Μητρόπουλος Ανδρέας, Μπουχάγιερ Αριστείδης, Πλαστήρα-Σπανού Ειρήνη, Πυλαρινός Νικόλαος, Σκαρμούτσος Γεώργιος, Σκαρτσιάρης Ανδρέας, Στούπας Παναγιώτης και Φαρμάκης Νεκτάριος, οι Περιφερειακοί σύμβουλοι της Παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δυτικής Ελλάδας» κ.κ. Καραθανασόπουλος Νικόλαος, Καραπάνος Γεώργιος και Σολτάτος Γεώργιος, ο Επικεφαλής της Παράταξης «Αριστερή Παρέμβαση-Αντικαπιταλιστική Κίνηση Δυτ. Ελλάδας» κ. Δεσύλλας Δημήτριος και ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Μπαλκάμος Ευγένιος.

Λευκό ψήφισαν ο Επικεφαλής της Παράταξης «Αντίσταση Πολιτών Δυτ. Ελλάδας» κ. Λύχρος Ιωάννης και οι Περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ. Πετρόπουλος Χρήστος και Φεσσιάν Γεράσιμος.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται
ως ακολούθως :

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΠΙΕΤΑΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ